

Pracovní prostředí- riziková pracoviště

M.Ráčková 350598

I.Gillová 262660

Rizikové práce

- Rizikovou prací, se rozumí práce, při níž je nebezpečí vzniku nemoci z povolání nebo jiné nemoci související s prací.
- Bližší vymezení a hodnocení zátěžových faktorů stanoví vyhláška Ministerstva zdravotnictví

Zátěžový faktor

- Zátěžovým faktorem se rozumí fyzikální, chemické a biologické činitele, prach, fyzická zátěž, zátěž teplem a chladem, psychická a zraková zátěž a další faktory, které mohou mít nebo mají vliv na zdraví

Stanovují se

- kritéria, faktory a limity pro zařazování prací do kategorií, limitní hodnoty ukazatelů biologických expozičních testů, podmínky odběru biologického materiálu pro provádění biologických expozičních testů a náležitosti hlášení prací s azbestem a biologickými činiteli.

Kategorizace prací

- Podle míry výskytu faktorů, které mohou ovlivnit zdraví zaměstnanců, a jejich nebezpečnosti pro zdraví člověka se práce zařazují do čtyř kategorií.
- Kritéria, faktory a limity pro zařazení a hodnocení rizika a také to, jaká minimální ochranná opatření má zaměstnavatel provést stanoví zvláštní legislativa.

Zařazování prací do kategorií

- Zařazení práce do příslušné kategorie se vyjadřuje komplexním hodnocením úrovně zátěže faktory rozhodujícími ze zdravotního hlediska o kvalitě pracovních podmínek.
- Za významné se považují faktory, které při dané práci mohou významně ovlivňovat nebo ovlivňují zdraví.
- Při zařazování prací do kategorií je nutno přihlížet k vzájemnému působení jednotlivých faktorů.

Kategorie

- **Kategorie 1** - práce , při nichž podle současného poznání není pravděpodobný nepříznivý vliv na zdraví.
- **Kategorie 2** – práce při nichž podle současné úrovně poznání lze očekávat jejich nepříznivý vliv na zdraví jen výjimečně, zejména u vnímavých jedinců, tedy práce, při nichž nejsou překračovány hygienické limity faktorů stanovené zvláštními právními předpisy (dále jen "hygienické limity"), a práce naplňující další kritéria pro jejich zařazení do kategorie druhé.

Kategorie

- **Kategorie 3** – práce při nichž jsou překračovány hygienické limity, a práce naplňující další kritéria pro zařazení práce do kategorie třetí, přičemž expozice fyzických osob, které práce vykonávají (dále jen "osob"), není spolehlivě snížena technickými opatřeními pod úroveň těchto limitů, a pro zajištění ochrany zdraví osob je proto nezbytné využívat osobní ochranné pracovní prostředky, organizační a jiná ochranná opatření, a dále práce, při nichž se vyskytují opakovaně nemoci z povolání nebo statisticky významně častěji nemoci, jež lze pokládat podle současné úrovně poznání za nemoci související s prací.
- **Kategorie 4** - práce při nichž je vysoké riziko ohrožení zdraví, které nelze zcela vyloučit ani při používání dostupných a použitelných ochranných opatření.

Příklady zaměstnání

3. skupina

- Letecký instruktor
- Záchranář
- Veterinář velkých zvířat
- Speciální potápěč
- Vyšetřovatel kriminální policie

4. skupina

- Horník
- Mistr odstřelu
- Letecká záchranná služba
- Pilot
- Pyrotechnik

Hodnotící faktory

- Prach
- Chemické látky
- Hluk
- Vibrace
- Neionizující záření a elektromagnetická pole
- Fyzická zátěž
- Pracovní poloha
- Zátěž teplem
- Zátěž chladem
- Psychická zátěž
- Zraková zátěž
- Práce s biologickými činiteli
- Práce ve zvýšeném tlaku vzduchu

Riziková zdravotnická pracoviště

- Infekční oddělení
- RTG pracoviště
- Pracoviště s radioaktivními látkami

RTG

Ochrana personálu před RTG zářením

- Většinou je na vyšetřovně pacienty sám a obsluhující personál je ukryt v jiné místnosti za olovnatým sklem

□ 3 principy

- Stínění
- Vzdálenost
- Čas

Principy ochrany

- **Stínění** –
  - materiály obsahující prvky s velkým atomovým číslem
    - olovo a barium (dveře vyšetřoven jsou z olovnatého plechu, skla z olovnatého skla, na stěnách vyšetřovny jsou baryové omítky,
- **Vzdálenost** – záření ubývá s druhou mocninou vzdálenosti od zdroje záření = **vzdálenost je nejjednodušší a nejúčinnější ochranou**
- **Čas**

RTG

- Pracovníci na RTG odděleních nosí **OSOBNÍ DOZIEMTRY** – počítají celkovou dávku ionizujícího záření, které byl pracovník vystaven

Prohlídky na rizikových pracovištích

- Vstupní prohlídky vždy před nástupem do práce a to vždy, i když se podrobili prohlídce pro jiné pracoviště
- Pracovníci z pracoviště, kde je zvýšené ohrožení nemoci z povolání, musí na periodické prohlídky jednou za rok
- Pracovníci z pracoviště, kde je zvýšené ohrožení duševního zdraví, musí na periodické prohlídky jednou za dva roky
- Pracovníci z pracoviště, kde je zvýšené nebezpečí pracovních úrazů, musí na periodickou prohlídku jednou za tři roky

Bezpečnostní tabulka

Použité zdroje

Kotulán, Jaroslav - Hrubá, Drahoslava - Bencko, Vladimír. *Preventivní lékařství :učební text pro lékařské fakulty*. Brno : Masarykova univerzita, 1993. 285 s. ISBN 80-210-0336-7.

<http://www.bozp.cz/Rizikova-pracoviste/>

<http://www.szu.cz/tema/pracovni-prostredi/kategorizace-praci>